

Општински службени ГЛАСНИК СЈЕНИЦА

Općinski službeni GLASNIK SJENICA

www.sjenica.rs

Сјеница, 19. март 2025.
Sjenica, 19. mart 2025.

Година XXVI – Број 3
Godina XXVI – Broj 3

Излази по потреби
Izlazi po potrebi

САДРЖАЈ – САДРЖАЈ

Општинско веће Opštinsko vijeće

12.	Локални акциони план запошљавања општине Сјеница за период од 2025-2026. године Lokalni akcioni plan zapošljavanja opštine Sjenica za period od 2025-2026. godine	2
13.	Закључак Zaključak	28

REPUBLIKA SRBIJA
OPŠTINA SJENICA

LOKALNI AKCIONI PLAN ZAPOŠLJAVANJA OPŠTINE
SJENICA ZA PERIOD OD 2025-2026. GODINE

Februar, 2025

SADRŽAJ:

Uvod

- I. EX POST ANALIZA**
- II. ANALIZA STANJA U OPŠTINI SJENICA**
 - 1. Geografski položaj
 - 2. Stanovništvo
 - 3. Obrazovanje
 - 4. Prirodni resursi
 - 4.1. Vode
 - 4.2. Šume
 - 4.3. Biljni svet
 - 4.4. Zaštićena prirodna dobra
 - 4.5. Rudno bogatstvo
 - 5. Kultura
 - 6. Sport
 - 7. Zdravstvo
 - 8. Informisanje
 - 9. Lokalna samouprava
 - 10. Privreda
 - 11. Poljoprivreda
 - 12. Infrastruktura
 - 12.1. Saobraćaj
 - 12.2. Energetski potencijali i infrastruktura
 - 12.3. Vodovodna i kanalizaciona infrastruktura
- III. ANALIZA STANJA NA TRŽIŠTU RADA**
- IV. CILJEVI I ZADACI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA NA TERITORIJI OPŠTINE SJENICA ZA 2025-2026. GODINU**
- V. KATEGORIJE TEŽE ZAPOŠLJIVIH LICA**
- VI. MERE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA**
- VII. SREDSTVA ZA REALIZACIJU MERA**
- VIII. NOSIOCI POSLOVA, PRAĆENJE I OCENA EFEKATA LAPZ-a**

UVOD

Lokalni akcioni plan zapošljavanja opštine Sjenica za period od 2025. do 2026. godine (u daljem tekstu LAPZ) predstavlja strateški dokument lokalne samouprave, dokument javne politike koji ima za cilj sprovođenje mera politike zapošljavanja za unapređenje položaja nezaposlenih na tržištu rada na području opštine Sjenica i time stvaranju uslova za pospešivanje privrednog i investicionog ambijenta.

U LAPZ za period od 2025-2026. godine, definisani su ciljevi i prioriteti politike zapošljavanja kao dela celokupnih političkih ciljeva u određenom vremenskom periodu, odnosno programi i mere koji će se sprovoditi u opštini Sjenica sa ciljem da se sačuvaju postojeća radna mesta, poveća zapošlenost građana Sjenice i smanji nezaposlenost. Ciljevi izrade LAPZ su identifikovanje problema, prepoznavanje rizičnih grupa, i kreiranje mera aktivne politike zapošljavanja kojima bi se delovalo na uzroke problema i smanjile razlike u pogledu rizika nezaposlenosti.

Pravni osnov

Pravni osnov za utvrđivanje LAPZ-a predstavlja Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017 - dr. zakon i 49/2021), Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine ("Službeni glasnik RS", broj 18/21 i 36/21- ispravka), Akcioni plan za period od 2024. do 2026. godine za sprovođenje strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine ("Službeni glasnik RS", br. 22/2024).

Usaglašenost sa drugim relevantnim dokumentima

LAPZ opštine Sjenica usaglašen je sa relevantnim dokumentima, Nacionalnim akcionim planom za zapošljavanje za period od 2025 do 2026. godinu, i sa lokalnim planovima razvoja. U Opštini Sjenica usvojen je Plan razvoja opštine Sjenica za period 2020-2028.

Proces izrade lokalnog akcionog plana 2025-2026. godine

U okviru procesa izrade LAPZ 2025-2026. godine, temeljno su analizirani rezultati politike zapošljavanja u opštini Sjenica za period 2020- 2024. godine, uz dodatnu analizu relevantnih podataka i materijala. Uočeni su sljedeći izazovi s kojima se susreće politika zapošljavanja u opštini Sjenica:

-Veliki broj nezaposlenih osoba koje imaju status teže zaposlivih lica koji su na evidenciji kod Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ), imaju teškoće u pronađenju zaposlenja, gde se često suočavaju sa višestrukim faktorima ranjivosti što dodatno otežava njihovu mogućnost zapošljavanja.

-Nepovoljna starosna struktura nezaposlenih lica- postoji neravnoteža u starosnoj strukturi nezaposlenih, pri čemu se visok postotak nezaposlenih osoba nalazi u kategoriji starijih od 50 godina, dok mladi do 30 godina čine manji udio.

-Depopulacijski trendovi i nedostatak kvalificirane radne snage: Općina se suočava s trendom depopulacije, pri čemu se broj stanovnika smanjuje zbog odlaska radno sposobnog stanovništva. To rezultira nedostatkom kvalificirane radne snage, što dodatno otežava situaciju na tržištu rada.

-Dugoročna nezaposlenost- Velik broj nezaposlenih lica koja već duži vremenski period traže posao, što ukazuje na prisutnost dugoročne nezaposlenosti među evidentiranim licima kod NSZ-a, s preko 70% onih koja traže posao duže od godinu dana.

Problemi i postignuća u proteklih tri godine postavili su temelje za planiranje aktivnosti u novom Akcionom planu. Opština Sjenica će u zajedničkoj saradnji s Nacionalnom službom za zapošljavanje (NSZ) i ostalim bitnim činocima lokalne politike zapošljavanja provoditi aktivnosti usmerene na stvaranje povoljnih uslova za zapošljavanje nezaposlenih lica sa evidencije NSZ, posebno onih u težoj situaciji, prvenstveno teže zapošljivih kategorija nezaposlenih lica.

Nastaviće se jačati suradnja između institucija za zapošljavanje, privrede i obrazovnih ustanova, te podizati njihovi kapaciteti kako bi se uspešno provodila lokalna politika zapošljavanja. Glavni fokus bit će na smanjenju broja nezaposlenih evidentiranih lica kod NSZ-a te unapređenju kompetencija radne snage skladno potrebama tržišta rada.

Plan aktivnosti za period od 2025. do 2026. rezultat je saradnje relevantnih institucija, socijalnih partnera i ostalih zainteresiranih strana, zasnovan na analizi tržišta rada i socijalno-ekonomске situacije. Namenjen je sprovođenju aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou.

Za potrebe izrade LAPZ 2025-2026, korišćeni su statistički podaci, različiti izveštaji i dokumenti, podaci Nacionalne službe za zapošljavanje - Filijala Prijepolje, Odjeljenja za poljoprivredu, lokalni ekonomski razvoj i lokalnu poresku administraciju opštinske uprave Sjenica i Odjeljenja za budžet i finansije.

LAPZ-om 2025-2026 utvrđeni su ciljevi politike zapošljavanja, odnosno mere aktivne politike zapošljavanja, i kao takav predstavlja nastavak sprovođenja politike zapošljavanja iz prethodnog perioda.

LAPZ 2025-2026 je uraden za period od tri godine, gde će se po isteku važenja ovog trogodišnjeg plana pristupiti analizi koja će obuhvatiti rezultate realizacije mera i aktivnosti predviđenih u planu. Na osnovu rezultata, biće započeta izrada novog trogodišnjeg plana.

Cilj Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine je postizanje stabilnog i održivog rasta zaposlenosti zasnovanog na znanju i dostoјanstvenom radu. U skladu s tim, određeni su specifični ciljevi:

1. Postizanje rasta kvalitetne zaposlenosti putem međusektorskih mera usmerenih na unapredjenje ponude rada i tražnje za radom.
2. Unapređenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada.
3. Unapređenje institucionalnog okvira za politiku zapošljavanja.

U skladu s opštim ciljem utvrđenim Akcionim planom, poseban cilj politike zapošljavanja u opštini Sjenica je unapređenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz podršku mera politike zapošljavanja.

I. EX POST ANALIZA

REALIZACIJA LAPZ-a U OPŠTINI SJENICA ZA 2020. GODINU

2020. godine Opština Sjenica je aplicirala za sprovođenje programa mera aktivne politike zapošljavanja, ali je ugovor raskinut zbog neizmirenih obaveza (Opština Sjenica nije uplatila svoje učešće).

LAPZ za 2020. godinu je predviđao implementaciju sledećih mera i aktivnosti:

-Javni radovi

-Subvencija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zaposlivih

Prikaz aktivnih mera politike zapošljavanja za 2020. godinu prikazan je u sledećoj tabeli.

Godina	Mera	Obuhvat lica	Sredstva	
			Planirani iznos sredstava u budžetu JLS (RSD)	Planirani iznos sredstava u budžetu RS (RSD)
2020	Javni radovi	40	2.500.000,00	2.500.000,00
	Subvencija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zaposlivih	10	1.500.000,00	1.500.000,00

II. ANALIZA STANJA U OPŠTINI SJENICA

1. Geografski položaj

Opština Sjenica se nalazi na Pešterskoj visoravni, u jugozapadnom dijelu Srbije. Dobila je naziv po obilju „trave-sijena”, koja se u okolini Sjenice kosi i po tri puta godišnje. Prostire se na površini od 1.059 km², i po površini koju zauzima najveća je opština Zlatiborskog okruga. Sjenica je oivičena planinama: Golijom, Javorom, Jadovnikom, Giljevom i Zlatarom, prosečne nadmorske visine 1.500 m, sa izuzetkom Golije koja ima nadmorskú visinu od 1.833 m. Graniči se sa opštinama Nova Varoš, Ivanjica, Novi Pazar, Tutin, Bijelo Polje i Prijeopolje.

2. Stanovništvo

Po popisu iz 2022. godine Sjenica ima 24.083 stanovnika. U gradskom naselju, u Sjenici, živi 12.989 stanovnika, dok na seoskim području prebivalište ima 11.094 stanovnika, što ukupno iznosi 26.392 stanovnika.

U Sjenici živi 17.665 Bošnjaka, 3.861 Srba i 2.557 stanovnika drugih nacionalnosti i neizjašnjencih. Broj muških osoba iznosi 12.147, dok je broj ženskih osoba manji i iznosi 11.936.

Prirodni priraštaj iz 2009. godini iznosio je 3,2 na 1000 stanovnika. Prosečna starost stanovništva je 35,3 godine. Sjeničko-pešterska visoravan obuhvata 103 naselja koja su organizovana u 12 mесnih zajednica.

Broj stanovnika u Opštini Sjenica u periodu od 2020 do 2022 se smanjio za 2.309 stanovnika, gde je lažan prikaz broja stanovnika prikazan u sledećoj tabeli.

Opština Sjenica	Ukupan broj stanovnika
Popis stanovništva 2020. godina	26.392
Popis stanovništva 2022. godina	24.083

Kretanje ukupnog broja stanovništva:

Republika/ Opština	2020	2022
Republika Srbija	6.647.003	6.647.003
Opština Sjenica	26.392	240.83

Stanovništvo prema starosti u Opštini Sjenica

Starosna dob	Broj stanovnika
od 0 do 19 godina	6.476
od 20 do 39 godina	5.765
od 40 do 85 i više godina	11.842

3. Obrazovanje

Obrazovni sistem na području opštine pokriva predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, a od 2017. godine i visokoškolsko, budući da je Departman poljoprivrednog fakulteta Državnog Univerziteta u Novom Pazaru premešten u Sjenicu. Mrežu obrazovnog sistema u opštini čini jedna predškolska ustanova, osam matičnih osnovnih škola sa 28 isturenih odeljenja i dve srednje škole (Gimnazija „Jezdimir Lović“ i Tehničko-poljoprivredna škola). Poslednjih godina osnovne škole prosečno pohađa oko 4.000 učenika, dok Gimnaziju i Tehničko-poljoprivrednu školu pohađa nešto ispod 1.000 učenika.

Predškolsko obrazovanje se ostvaruje u predškolskoj ustanovi „Maslačak“. Kapacitet objekta je 113 dece u celodnevnom boravku i 120 dece u pripremnom programu. Izdvojena odeljenja se nalaze u Dugoj Poljani, Raždaginji i Štavlju.

Departman poljoprivrednog fakulteta Državnog Univeziteta u Novom Pazaru upisao je prve polaznike u oktobru mesecu školske 2017/2018 i to ukupno 20. Trenutno ima oko 40 studenata.

4. Prirodni resursi

Opština Sjenica je izuzetno bogata prirodnim resursima. Najznačajniji prirodni resursi opštine Sjenica su vode, rudna bogatstva i bogat biodiverzitet.

4.1. Vode

Sjeničko-peštersko područje obiluje raznovrsnim hidrološkim obeležjima. Tekuće vode u opštini Sjenica pripadaju Drinskom sливу, a najznačajnije reke su Uvac i Vapa. Uvac je najduža desna pritoka Lima. Izvire na 16 km jugozapadno od Sjenice, i kroz opštini protiče u dužini od 43 km. Na Uvcu se nalazi dve hidrocentralne sa veštačkim jezerima (Sjeničko i Zlatarsko).

Sjeničko jezero se nalazi na magistralnom pravcu Sjenica-Ivanjica, na pet kilometara udaljenosti od Sjenice. Zapremine je 212 miliona m³ vode, a jezero na pojedinim mestima dostiže dubinu i preko 100 m.

Sa znatnog dela Sjeničko-pešterske visoravni (Gornji Pešter) vode podzemno otiču i pojavljuju se u vidu jakih kraških vrela od kojih nastaju površinske reke. Poznata su Sjeničko, Šarsko, Stupsko, Donje i Gornje vrelo, kao i vrelo Grabovice, Vape, Kamešnice, Skudle, Beljana, Grohotra.

U okolini Sjenice ima desetak reka ponornica od kojih je Boroštica (23 km) najduža ponornica Peštera. Termalne vode se svrstavaju u značajne potencijale ovog kraja. Severno od Sjenice, u Čedovu, izbija u nizu grupa termalnih vrela. Vrela se nalaze na 986 m nadmorske visine. Temperatura vode u ovom vrelu je 26 °C. Takođe, na dodiru planinske ravni Vape i strmog krečnjačkog dela se nalaze termalna vrela Banjica i Banja. Termalne vode se, međutim, ne eksploatišu.

4.2. Šume

Na prostoru Sjeničko-pešterske visoravni jasno su izraženi pojascvi šumske vegetacije. Sjeničke šume pripadaju kategoriji mešovitih šuma. Najznačajnije četinarske vrste su bor, jela, smrča i kleka, a listopadne breza, leska, jasika, dren i grab. Šumska uprava gazduje površinom od oko 35.600 ha, od čega je 17.589 ha pod šumskim kulturama.

Tabela 1.: Struktura državnih šuma na teritoriji opštine Sjenica

Visoke sastojine, ha	Izdanačke sastojine, ha	Veštački podignute sastojine, ha	Lisničeve šume, ha	Šikare, ha	Šibljaci, ha	Ukupno obrasla površina, ha	Neobraslo zemljište, ha	Ukupna površina, ha
2505,01	2931,95	8030,29	60,41	459,45	5532,33	19519,44	15976,25	35495,69

* - Izvor: Šumska uprava, Sjenica 2010. godine

Tabela 2.: Struktura privatnih šuma na teritoriji opštine Sjenica

Visoke sastojine, ha	Izdanačke sastojine, ha	Veštački podignute sastojine, ha	Šikare	Ukupna površina, ha
1.172,00	5.045,00	65,00	2.607,00	8.886,00

* - Izvor: Šumska uprava, Sjenica 2010. godine

4.3. Biljni svet

Biljni svet pretežno čini samonikla vegetacija (livade, pašnjaci i šume). Sjeničko-pešterska oblast livada i pašnjaka je najveća u Srbiji. Pašnjaci su zastupljeni na 44.142 ha (57,91%), a livade na 23.051 ha (23,30% ukupnih poljoprivrednih površina).

Oblast je izuzetno bogata lekovitim biljem (kamilica, kantarion, sporiš itd.) i šumskim plodovima (borovnica, jagode, pečurke...).

4.4. Zaštićena prirodna dobra

U Sjeničkom kraju se na nekoliko lokaliteta nalaze prirodna dobra različitog stepena zaštite.

Tabela 3. Zaštićena prirodna dobra u opštini Sjenica

Naziv	Vrsta	Površina, ha	Godina proglašenja
Golija	Park prirode	75.193,00	2001.

Klisura Uvca	Specijalni rezervat prirode	7.543,00	1995.
Peštersko polje	Specijalni rezervat prirode		2014.
Gustavica	Strogi prirodni rezervat	9,45	1965.
Paljevine	Strogi prirodni rezervat	4,50	1965

Izvor: *Katalog zaštićenih prirodnih dobara, Zavod za zaštitu prirode, 2011.*

Park prirode „Golija“ je ukupne površine 75.183 ha, ali se na području opštine Sjenica nalazi 2.865 ha tj. 3,8% ukupne površine parka. Ovo prirodno dobro stavljeno je pod zaštitu države 2001. god. Uredbom Vlade Republike Srbije. Nalazi se u prvoj kategoriji zaštite.

Klisura reke Uvac je 1995. godine proglašena za specijalni rezervat prirode. Nalazi se na području opština Sjenica i Nova Varoš. Južna granica rezervata udaljena je osam kilometara od Sjenice. Osnovna vrednost ovog prirodnog dobra je prisustvo najveće gnezdeće kolonije beloglavog supa (*Gypsfulvus*) u Srbiji. U okviru rezervata se nalaze izuzetni geomorfološki fenomeni poput Ušačkog pećinskog sistema, Tubića pećine i drugih pećina i potkapina. Na ovom području se nalazi nekoliko arheoloških lokaliteta, etno naselja i drugih objekata.

Pećinski sistem se sastoji iz tri celine: Ušačke pećine, Ledene pećine i jame Bezdan. Strogi prirodni rezervat „Gustavica“ predstavlja čistu sastojinu jele (*AbiesalbaMill*). Nalazi se u ataru sela Ugao, na krajnjem jugu Pešterske visoravni. Zaštićena šumska sastojina sadrži čistu jelovu šumu i koristi se kao semenska baza u pošumljavanju Sandžaka. Rezervat „Paljevine“ je prirodno nalazište piramidalnog varijeteta jele u ataru sela Kladnica na mestu zvanom Paljevine.

2016. godine je proglašen specijalni rezervat prirode „Peštersko polje“. Granice Pešterskog polja su odredene, ali zvanična dokumentacija ovog rezervata nije izdata od strane Zavoda za zaštitu prirode. Ovo Ramsarsko područje je od međunarodnog značaja za ptice (IBA), leptire (PBA) i biljke (IPA).

4.5. Rudno bogatstvo

Sjenički basen mrko-lignitnog uglja svrstava se u najznačajnije energetiske potencijale Republike Srbije. Bilansne rezerve uglja u ležištu „Štavalj“ iznose 6,5 miliona tona, dok se ukupne rezerve procenjuju na oko 190 miliona tona. Mesečna proizvodnja uglja u rudniku „Štavalj“ kreće se od 4.000-5.000 t.

Na teritoriji opštine Sjenica utvrđena su i značajna nalazišta treseta, azbesta, hromita, kvarcita, laporca, opala, krečnjaka, kamena... Sa izuzetkom prerade kamena, koji se eksploratiše u separaciji Uvac, ostalo rudno bogatstvo se ne eksploratiše. 3. Demografski podaci.

5. Kultura

Bogata istorijska prošlost ovoga kraja se ogleda u spomenicima kulture iz 18. i 19. veka. Najznačajniji spomenici iz tog perioda su:

- džamija Sultanije Valide ili Bijela džamija u Sjenici,
- manastir Kumanica u mestu Kumanica i
- džamija u Uglu.

Bibliotekarstvo u Sjenici datira od 1920. godine. Danas, biblioteka „Muhamed Abdagić“ ima 24.000 knjiga. U biblioteci se čuvaju zapisi iz osmanlijskog carstva, pisani na arabici. Nosioci kulturnog razvoja u prošlosti su bila KUD „Njegoš“ i „Gajret“ od kojih je nastalo KUD „Jedinstvo“.

6. Sport

U opštini Sjenica postoji 12 sportskih klubova sa preko 2.500 članova. Sportski centar raspolaže stadionom kapaciteta 10.000 mesta, dva pomoćna terena i terenima za male sportove. U Sjenici je izgrađena sportska hala kapaciteta 1.000 mesta. Sjenica ima dugu sportsku tradiciju pre svega u zimskim sportovima što je rezultat dobrih prirodnih predispozicija za bavljenje zimskim sportovima.

7. Zdravstvo

Zdravstvena služba na području opštine je organizovana kroz Dom zdravlja, dečijeg dispanzera i stacionar sa internim odeljenjem, dečijim odeljenjem i porodilištem. U sklopu Doma zdravlja na seoskom području postoje zdravstvene stanice u selima Štavalj i Duga Poljana i osam zdravstvenih ambulanti.

Patronažna služba dnevno obavi preko trideset poseta, i to samo u gradskoj sredini.

8. Informisanje

Sistem informisanja u opštinskoj upravi je organizovan kroz Službu za protokol, informisanje i marketing. U opštini je aktivna lokalna radio stanica. U informativnom pogledu građani su orijentisani uglavnom na medije sa nacionalnom frekvencijom, kao i na dve regionalne TV stanice (RTV i TVT).

9. Lokalna samouprava

Opština Sjenica je definisana kao osnovna teritorijalna jedinica u kojoj se sprovodi lokalna samouprava.

Opštinska tijela su: Predsednik opštine, Skupština opštine i Opštinsko vijeće. Prava i nadležnosti opštine regulisane su Statutom Skupštine opštine, i usaglašene sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. Skupština opštine broji 39 odbornika.

Opština finansira/sufinansirala sedam ustanova i javnih preduzeća:

- Ustanova za kulturu
- Ustanova za sport
- Dečiji vrtić
- Biblioteka
- Centar za socijalni rad
- Javno preduzeće za uređivanje gradevinskog zemljišta - Sjenica
- JKP Vrela
- JU Turistička organizacija Sjenica
- Regionalni centar za razvoj poljoprivrede i sela
- Seoski vodovod
- Pešterski vodovod

10. Privreda

Sjenica se nalazi u kategoriji nerazvijenih opština. U opštini je registrovan mali broj preduzeća. Osnovna delatnost registrovanih preduzeća je trgovina i tekstilna industrija. U registrovanim preduzecima je zaposleno oko 2.500 ljudi. Najveću zaposlenost obezbeđuje tekstilna industrija i poljoprivreda, a znatno manje saobraćajna i stambena delatnost.

Kao i kod preduzeća, u opštini je registrovan mali broj preduzetničkih radnji. Dominantna delatnost preduzetničkih radnji je trgovina i zanatstvo, dok su znatno su manje zastupljene ugostiteljske i saobraćajne delatnosti.

Broj zaposlenih	4.676	(2019)
Zaposleni u odnosu na broj stanovnika u (%)	19,6	(2019)
Prosečne zarade bez poreza i dopinosa (rsd)	44.511,00	(2019)
Broj aktivnih privrednih društava	148	(2019)
Broj aktivnih preduzetnika	729	(2019)

11. Poljoprivreda

Tabela 5. Poljoprivredne površine u opštini Sjenica

Poljoprivredne površine	ha
Ukupno poljoprivrednih površina	80.981

Ukupno obradivnog zemljišta	7.886
- Žito	4.237
- Industrijsko bilje	0
- Povrće	438
- Krmno bilje	1.665
Voće	60
Vinogradi	0
Livade	26.195
Pašnjaci	46.840
Ostalo	0

Izvor podataka - *Statistički godišnjak, Opštine u Srbiji, 2007.*

Tabela 6. Brojno stanje stoke

Kategorija grla	Broj grla
Ukupno goveda	29.000
Krava i steonih junica	18.000
Ukupno ovaca	28.000
Ovce u priplodu	20.000
Goveda na 100 ha obradive površine	52
Ovaca na 100 ha obradive površine	23

Procenjeni podatci...

Prirodne predispozicije regiona (klima, nadmorska visina, kvalitet zemljišta, konfiguracija i sl.) su uslovile da se na Pešteru seosko stanovništvo tradicionalno bavi stočarskom proizvodnjom. Pešter je tradicionalno poznat po ovčarskoj proizvodnji koju karakteriše, između ostalog, i odgoj/postojanje poznatog sjeničkog soja pramenke.

Tradicionalna stočarska proizvodnja se ogleda i u postojanju niza tradicionalnih proizvoda od kojih je svakako najpoznatiji sjenički sir.

U poslednjih dvadesetak godina se, međutim, beleži stalno smanjenje stočnog fonda u Sjenici tako da je npr. broj ovaca u ovom periodu smanjen za skoro 43.000 grla. Trend pada broja grla stoke se beleži i kod ostalih kategorija.

12. Infrastruktura

12.1. Saobraćaj

Opština Sjenica se nalazi između dva železnička (Beograd-Bar i Beograd-Kraljevo-Skoplje) i dva drumska koridora (Ibarska magistrala i Beograd-Crnogorsko primorje).

Tabela 7. Putna mreža u opštini Sjenica

Ukupno, km	Savremenii kolovoz, km	Magistralni putevi, km		Regionalni putevi, km		Lokalni putevi, km	
		Svega	Asfaltna podloga	Svega	Asfaltna podloga	Svega	Asfaltna podloga
545	124	88	47	161	58	296	20

Najznačajnija saobraćajnica koja prolazi kroz opštinu je magistralni put Raška - Novi Pazar - Sjenica - Prijepolje. Magistralni putni pravci čine mali udeo u ukupnoj dužini puteva. Regionalna mreža puteva učestvuje sa oko 28% u ukupnoj dužini puteva. Svega oko 30% regionalnih puteva je pokriveno asfaltom.

Lokalni putevi čine 60-70% ukupne dužine svih puteva Sjeničko-pešterske visoravni. Lokalni putevi su u lošem stanju i uglavnom nisu pokriveni asfaltom. Ukupna dužina puteva i kvalitet putne mreže na teritoriji opštine Sjenica nije na zadovoljavajućem nivou.

Preko teritorije opštine Sjenica prolazi deo železničke pruge Beograd-Bar, međutim opština nema dobru putnu povezanost sa železničkom prugom niti koristi mogućnosti železničkog saobraćaja.

12.2. Energetski potencijali i infrastruktura

Energetska infrastruktura bazirana je na hidropotencijalu, zalihamama uglja i drvnoj masi. Ogromni potencijali u razvoju energetike leže u alternativnim izvorima energije.

HE "Uvac" je osnovni izvor snabdevanja električnom energijom (akumulacija se nalazi najvećim delom na teritoriji opštine Sjenica). Na teritoriji opštine nalazi se pet trafo stanica tipa 35/10 KV koje predstavljaju čvorista za razgranatu mrežu od 140 trafo stanica od čega je 44 na teritoriji opštine Sjenica. Elektrifikacijom je pokriveno 99% teritorije opštine Sjenica.

Javno osvetljenje obuhvata oko 200 javnih svetiljki na dužini od 15 km.

12.3. Vodovodna i kanalizaciona infrastruktura

Gradski vodovod se od 1987. godine napaja preko izvorišta "Zarudine". Kapacitet izvorišta je 230 l/sec. Dužina gradskog vodovoda je 55 km, što pokriva 95% gradskog područja.

Voda je izuzetnog kvaliteta i količinski zadovoljava potrebe stanovništva. Mreža lokalnog vodovoda snabdeva 31 naselje, a seoske vode koristi 35 naselja. Pešterski vodovod je najveći u Srbiji (83 km) i pokriva područje pešterske visoravni.

Od ukupne dužine cevovoda, svecga je 14 km liveno gvozdenih cevi, 14 km azbest-cementnih cevi, a u toku 2014. godine je zamenjeno 6 km azbestnih cevi i postavljene su čelične i plastične cevi u užem gradskom jezgru.

Dužina kanalizacione mreže je 40 km. Kanalizaciona mreža pokriva 65% gradskog područja. Dužina i stanje kanalizacione mreže, profili kanalizacionih cevi, dubina na kojoj se cevi nalaze su samo neki od brojnih problema koje treba rešiti u narednom periodu.

U opštini nema registrovane deponije koja zadovoljava tehničko-tehnološke zahteve.

III. ANALIZA STANJA NA TRŽIŠTU RADA

Na osnovu podataka Odeljenja za posredovanje u zapošljavanju i planiranju karijere, stanje na tržištu rada u opštini na dan 31.12.2024. godine ukazuje na značajan broj nezaposlenih lica. Ukupan broj nezaposlenih iznosi 3.377, pri čemu su primetne razlike u obrazovnoj strukturi lica koja traže zaposlenje. Prema dostupnim podacima, nezaposleni sa stečenim osnovnim obrazovanjem čine najveći procenat u ukupnom broju i iznose 1.496 osoba. Ova grupa se suočava sa otežanom zapošljivošću usled ograničenih kvalifikacija i niže konkurentnosti na tržištu rada.

Nezaposleni sa stečenim srednjim opštim i srednjim stručnim obrazovanjem predstavljaju 713 osoba. Ova kategorija ima potencijal za brže uključivanje u radni odnos, posebno kroz dodatne programe prekvalifikacije i stručnog usavršavanja. Sa druge strane, nezaposlenih sa visokim obrazovanjem (završen fakultet) ima 247. Iako se očekivalo da ova grupa ima veću prohodnost ka radnim mestima, prisutan je problem usklađenosti obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada, što dovodi do dužeg perioda traženja zaposlenja.

Dodatno, analiza pokazuje da 388 osoba čeka na zaposlenje između 3 i 5 godina, dok čak 644 osobe traže posao duže od 10 godina. Ovaj podatak ukazuje na potrebu za aktivnijim merama podsticanja zapošljavanja, profesionalnog usmeravanja i programa podrške dugoročno nezaposlenima.

Zaključno, analiza tržišta rada ukazuje na potrebu za unapređenjem mehanizama povezivanja poslodavaca sa potencijalnim radnicima, kao i za dodatnim merama stručnog ospozobljavanja i prekvalifikacije, kako bi se smanjio ukupan broj nezaposlenih i povećala konkurenčnost radne snage.

Takođe, važno je podsticati saradnju između obrazovnih institucija i privrede kako bi se kreirali programi koji odgovaraju realnim potrebama tržišta rada. Dodatni podsticaji za samozapošljavanje mogli bi doprineti smanjenju nezaposlenosti i ekonomskom razvoju regiona.

IV. CILJEVI I ZADACI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA NA TERRITORIJI OPŠTINE SJENICA ZA 2025-2026. GODINU

Ciljevi i zadaci politike zapošljavanja na teritoriji opštine za 2025-2026. godinu su:

- uspostavljanje stabilnog i održivog trenda rasta zaposlenosti;
- podrška pomoći nezaposlenim licima u aktivnom traženju posla;
- podsticanje zapošljavanja mlađih;
- podsticaj poslodavcima da zapošljavaju nezaposlena lica;
- unapređenje socijalnog dijaloga i jačanje uloge socijalnih partnera;
- podsticanje zapošljavanja teže zapošljivih kategorija;
- borba protiv diskriminacije posebno pogodenih grupa prilikom zapošljavanja;
- otvaranje novih radnih mesta i podsticanje preduzetništva i samozapošljavanja;
- promocija i organizovanje javnih radova;
- aktivan pristup Grada u oblasti zapošljavanja;
- sprovodenje mera iz Aktionog plana i jačanje uloge Lokalnog saveta za zapošljavanje;
- učestvovanje u obukama namenjenim članovima Lokalnog saveta za zapošljavanje.

V. KATEGORIJE TEŽE ZAPOŠLjIVIH LICA

U skladu sa Zakonom o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, teže zapošljiv nezaposleni jeste nezaposleni koji zbog zdravstvenog stanja, nedovoljnog ili neodgovarajućeg obrazovanja, sociodemografskih karakteristika, regionalne ili profesionalne neusklađenosti ponude i tražnje na tržištu rada, ili drugih objektivnih okolnosti teže nalazi zaposlenje.

U skladu sa Zakonom o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti Aktion plan sadrži kategorije teže zapošljivih lica koje imaju prioritet u uključivanju u mere aktivne politike zapošljavanja.

U okviru pojedinih mera definisane su kategorije teže zapošljivih lica koja se uključuju u mero, a u mera u okviru kojih nisu definisane kategorije, prioritet za uključivanje imaju nezaposlena lica iz sledećih kategorija:

- lica bez osnovnog obrazovanja;
- lica bez završnog srednjeg obrazovanja;
- lica starosti 50 i više godina;
- dugoročno nezaposlena lica koja posao traže duže od 12 meseci, a posebno nezaposlena lica koja posao traže duže od 18 meseci;
- žene, posebno dugoročno nezaposlene žene;
- mlađi do 30 godina starosti, a posebno mlađe žene, mlađi bez završene srednje škole, kao i mlađi bez radnog iskustva;
- osobe sa invaliditetom;
- Romi;
- korisnici novčane socijalne pomoći;
- lica u statusu viška zaposlenih.

Takođe, u mere aktivne politike zapošljavanja uključivaće se i nezaposlena lica iz sledećih teže zapošljivih kategorija:

- mlađi u domskom smještu, hraniteljskim i starateljskim porodicama;
- žrtve porodičnog nasilja;
- žrtve trgovine ljudima;
- izbegla i raseljena lica, povratnici prema Sporazumu o readmisiji;
- samohrani roditelji;
- supružnici iz porodice u kojoj su oba supružnika nezaposlena;
- roditelji dece sa smetnjama u razvoju;
- bivši izvršioci krivičnih dela.

Poseban prioritet za uključivanje u mere aktivne politike zapošljavanja imaju lica koja se suočavaju sa više faktora otežane zapošljivosti, odnosno, koja pripadaju u dve ili više prethodno navedenih kategorija teže zapošljivih lica.

Poseban problem u strukturi nezaposlenih su tzv. dugoročno nezaposleni u koje spadaju oni koji na evidenciji nazaposlenih čekaju duže od godinu dana

Najveći broj dugoročno nezaposlenih lica starijih od 50 godina je posledica pojave viškova zaposlenih. Prateći problemi su: zastarevanje znanja zbog dugog čekanja na posao, niska motivisanost za zapošljavanje u drugom zanimanju, niska motivisanost za zapošljavanje u nižem stepenu stručne spreme, slaba teritorijalna pokretljivost nezaposlenih lica itd.

Rešavanje problema nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih lica sprovodi se u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, Zakonom o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru, Programima preduzeća i aktima Nacionalne službe za zapošljavanje i lokalne samouprave.

Shodno uvedenoj praksi rodnog budžetiranja, u mere LAPZ 2025-2026 podjednako će se uključivati nezaposleni muškarci i žene, radi podsticanja jednakih mogućnosti za njihovo zapošljavanje.

Mere aktivne politike zapošljavanja sprovodi Opština Sjenica u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom a kriterijumi, način i druga pitanja od značaja za sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja uređuju se opštim aktima Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Nacionalne službe za zapošljavanje.

Radi realizacije mera aktivne politike zapošljavanja, Opština Sjenica u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje raspisuje javne pozive i konkurse.

Lokalnim akcionim planom zapošljavanja opštine Sjenica za period 2025-2026. godinu utvrđuju se mere politike zapošljavanja koji će se sprovoditi u saradnji sa NSZ a u cilju ostvarivanja cilja politike zapošljavanja. Mere će se sprovoditi uz sufinansiranje od strane Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja preko Nacionalne službe za zapošljavanje, i to:

1. Stručna praksa;
2. Pripravništvo za mlade (sa visokim i srednjim obrazovanjem);
3. Sticanje praktičnih znanja;
4. Obuka na zahtev poslodavca za nezaposlene;
5. Subvencija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih;
6. Subvencija za samozapošljavanje;
7. Javni radovi na kojima se angažuju osobe sa invaliditetom
8. Program „Moja prva plata“

VI. MERE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

1. Mera stručne prakse

Mera stručne prakse - podrazumeva stručno osposobljavanje nezaposlenog za samostalan rad u zanimanju, za koje je stečeno odgovarajuće obrazovanje, radi obavljanja pripravničkog služba, odnosno sticanja uslova za polaganje stručnog ispita ako je to kao uslov za rad na određenim poslovima utakonordeno zakonom ili pravilnikom.

Mera se realizuje bez zasnivanja radnog odnosa.

Mera se realizuje kod poslodavca koji pripada:

a) privatnom sektoru

b) javnom sektoru – broj lica koja će biti uključena u meru ne može preći 40% ukupno planiranog broja lica za uključivanje u meru, po sledećim prioritetima:

- 1) na poslovima zdravstvenih radnika;
- 2) na poslovima socijalne zaštite;
- 3) na poslovima obrazovanja i vaspitanja;
- 4) na poslovima pravosuđa.

Finansiranje mere traje najduže 12 meseci.

2. Mera pripravnštva za mlade

2.1. Mera pripravnštva za mlade sa visokim obrazovanjem

Mera pripravnštvo za mlade sa visokim obrazovanjem – podrazumeva stručno osposobljavanje nezaposlenog za samostalan rad u zanimanju za koje je stečeno visoko obrazovanje, radi obavljanja pripravničkog staža, odnosno sticanja uslova za polaganje stručnog ispita kad je to kao uslov za rad na određenim poslovima utvrđeno zakonom ili pravilnikom, uz zasnivanje radnog odnosa.

Mera se realizuje kod poslodavca koji pripada privatnom sektoru. Trajanje mera utvrđeno je zakonom, odnosno pravilnikom, a NSZ isto finansira najduže do 12 meseci.

Poslodavcu tokom trajanja mera, NSZ refundira na mesečnom nivou neto minimalnu zaradu lica uvećanu za 20% (za pun fond radnih časova) i pripadajući porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje.

U meru se može uključiti nezaposleno lice koje: ima status nezaposlenog lica koje se vodi na evidenciji Nacionalne službe, najmanje tri meseca, ima do 30 godina starosti, zadovoljava opšte i posebne uslove za uključivanje u meru u skladu sa važećim aktima Nacionalne službe, ima najmanje šesti nivo kvalifikacije, nema radnog iskustva u zanimanju za koje je stečena kvalifikacija ili ima radno iskustvo kraće od vremena utvrđenog za pripravnički staž, nije u periodu od tri meseca pre podnošenja zahteva bio u radnom odnosu kod tog poslodavca.

Osobe sa invaliditetom, Romi i Romkinje i mladi u domskom smeštaju, hraniteljskim i starateljskim porodicama, uključuju se u meru, bez obzira na godine starosti i dužinu trajanja evidencije o nezaposlenosti.

2.2. Mera pripravništva za mlađe sa srednjim obrazovanjem

Mera podrazumeva stručno osposobljavanje nezaposlenog za samostalan rad u zanimanju za koje je stećeno srednje obrazovanje, radi obavljanja pripravničkog staža, odnosno sticanja uslova za polaganje stručnog ispita ako je to kao uslov za rad na određenim poslovima utvrđeno zakonom ili pravilnikom, uz zasnivanje radnog odnosa.

Poslodavcu tokom realizacije mere pripravništva Nacionalna služba za zapošljavanje: refundira na mesečnom nivou neto minimalnu zaradu lica (za pun fond ranih časova) i pripadajući porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, u trajanju do 6 meseci.

U meru se može uključiti nezaposleni sa završenim srednjim obrazovanjem, koji pripada jednoj od navedenih kategorija lica: ima status nezaposlenog lica koje se vodi na evidenciji Nacionalne službe, najmanje 3 meseca, ima do 30 godina starosti, zadovoljava opšte i posebne uslove za uključivanje u meru u skladu sa važećim aktima Nacionalne službe, ima stečenu kvalifikaciju na nivou srednjeg obrazovanja, nema radnog iskustva u zanimanju za koje je stečena kvalifikacija ili ima radno iskustvo kraće od vremena utvrđenog za pripravnički staž, nije u periodu od tri meseca pre podnošenja zahteva poslodavca za učešće u meri bio u radnom odnosu kod tog poslodavca.

Osobe sa invaliditetom, Romi i Romkinje i mlađi u domskom smešlaju, hraniteljskim i starateljskim porodicama, uključuju se u meru, bez obzira na godinu starosti i dužinu trajanja evidencije o nezaposlenosti.

3. Mera sticanja praktičnih znanja

Mera sticanja praktičnih znanja podrazumeva sticanje praktičnih znanja i veština nezaposlenog obavljanjem konkretnih poslova kod poslodavca koji pripada privatnom sektoru.

U meru se mogu uključiti nezaposlena lica iz sledećih kategorija: lica bez završene srednje škole, odnosno bez kvalifikacija, uključujući i lica koja su završila funkcionalno osnovno obrazovanje odraslih, lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih Nacionalne službe za zapošljavanje duže od 12 meseci - sa najmanje srednjim obrazovanjem, bez obzira na vrstu kvalifikacije i radno iskustvo, a koja nemaju adekvatna i primenljiva znanja, veštine i kompetencije za obavljanje konkretnih poslova. Osobe sa invaliditetom, Romi i korisnici novčane socijalne pomoći sa najviše stečenim srednjim obrazovanjem, bez obzira na dužinu trajanja evidencije o nezaposlenosti.

Mera se realizuje kod poslodavca koji pripada privatnom sektoru i koji:

1. zasniva radni odnos na određeno vreme sa nezaposlenim licem i ostvaruje pravo na naknadu troškova zarade za uključeno lice u trajanju od 3 meseca. Poslodavac ima obavezu da zadrži lice u radnom odnosu još 3 meseca nakon završetka programa (ukupno trajanje 6 meseci);

2. zasniva radni odnos na neodređeno vreme sa nezaposlenim licem na početku programa ili do isteka trećeg meseca, odnosno završetka programa, i ima pravo na naknadu troškova zarade za još 3 meseca, odnosno u ukupnom trajanju od 6 meseci. Nacionalna služba za zapošljavanje prati realizaciju ugovorne obaveze šest meseci nakon isteka perioda finansiranja (ukupno trajanje 12 meseci).

Poslodavcu koji je zasnovao radni odnos sa nezaposlenim za vreme sticanja praktičnih znanja i veština za rad, Nacionalna služba za zapošljavanje refundira na mesečnom nivou neto minimalnu zaradu lica (za pun fond radnih časova) i pripadajući porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, u trajanju od 3 odnosno 6 meseci (u zavisnosti od vrste radnog odnosa).

Pravo učešća u realizaciji mere sticanja praktičnih znanja može da ostvari poslodavac koji pripada privatnom sektoru (deo privatnog kapitala u vlasničkoj strukturi 100%).

4. Mera obuka na zahtev poslodavca

Mera obuka na zahtev poslodavca podrazumeva učešće u finansiranju obuke radi sticanja znanja i veština potrebnih za obavljanje poslova na konkretnom radnom mestu, ukoliko na evidenciji nezaposlenih Nacionalne službe za zapošljavanje nema lica sa potrebnim znanjima i veštinama, odnosno postojeća znanja i veštine ne odgovaraju potrebama konkretnog radnog mesta.

Mera obuka na zahtev poslodavca podrazumeva:

- realizaciju obuke u trajanju do 960 časova (u zavisnosti od vrste, složenosti poslova i drugih elemenata od značaja za trajanje obuke), u skladu sa standardima nivoa obuka ili posebnim Zakonom ili Pravilnikom, ili
- realizaciju obuke za osobe sa invaliditetom u skladu sa programom obuke za koju je izdato odobrenje za sprovođenje mera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja i
- zasnivanje radnog odnosa sa najmanje 50% polaznika koji su sa uspehom završili obuku i zadržavanje u radnom odnosu najdraže 6 meseci..

Za realizaciju obuke Nacionalna služba za zapošljavanje:

1. poslodavcu na osnovu zahteva može da isplati:

- sredstva na ime učešća u finansiranju troškova obuke, zavisno od dužine trajanja teorijsko-praktične obuke, a najviše do 220.000,00 dinara po polazniku, u dva dela:
 - prvi deo od 50% ukupnih sredstava po otpočinjanju obuke i
 - drugi deo nakon završetka obuke, odnosno po dostavljanju dokaza da su polaznici obučeni (25% ukupnih sredstava) ili obučeni i zaposleni (50% ukupnih sredstava);

2. nezaposlenom polazniku isplaćuje:

- mesečnu novčanu pomoć u visini od 35.000,00 dinara za pun fond časova tokom trajanja obuke,
- sredstva za troškove prevoza.

3. nezaposlenom polazniku - osobi sa invaliditetom isplaćuje:

- mesečnu novčanu pomoć u visini 20% minimalne zarade utvrđene u skladu sa propisima o radu, za pun fond časova, ako se obuka izvodi u trajanju od najmanje 100 časova i ako osoba sa invaliditetom nije korisnik novčane naknade po osnovu nezaposlenosti, u skladu sa zakonom,
- sredstva za troškove prevoza, i za pratioca ako je potreban, u visini neoporezivog iznosa, u skladu sa zakonom.

Ukoliko je povoljnije za nezaposlenog polaznika obuke osobu sa invaliditetom, isplaćuje se iznos mesečne novčane pomoći i troškova prevoza u visini utvrđenog iznosa za nezaposlenog polaznika obuke - ostala lica.

4. Nacionalna služba za zapošljavanje, u skladu sa zakonom, vrši obračun i uplatu doprinosa za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti.

Pravo učešća u realizaciji mere obuka na zahtev poslodavca može ostvariti poslodavac koji pripada privatnom sektoru (deo privatnog kapitala u vlasničkoj strukturi 100%) ili da je preduzeće za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba invaliditetom koje posluje sa većinskim državnim kapitalom.

Nacionalna služba za zapošljavanje može da omogući poslodavcima dodatnu uslugu obuke mentora.

5. Mera subvencija za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih

Poslodavci koji pripadaju privatnom sektoru, mogu za zapošljavanje nezaposlenih lica iz kategorije teže zapošljivih ostvariti pravo na subvenciju za zapošljavanje.

Ciljna grupa su nezaposlena lica sa evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje iz jedne ili više kategorija teže zapošljivih, a koje su utvrđene u skladu sa stanjem i potrebama lokalnog tržišta rada.

Program se realizuje u skladu sa raspisanim javnim pozivom i podrazumeva jednokratnu isplatu subvencije. Visina subvencije je određena stepenom razvijenosti jedinica lokalne samouprave prema mestu rada lica, a u skladu sa posebnim propisom Vlade Republike Srbije i to:

- 280.000,00 dinara po licu u četvrtoj grupi jedinica lokalnih samouprava i devastiranim područjima;

Navedeni iznosi subvencije za zapošljavanje za osobe sa invaliditetom i lica koja su na evidenciji nezaposlenih duže od 24 meseca, uvećavaju se za 20% tako da iznose:

- 336.000,00 dinara po licu u četvrtoj grupi jedinica lokalnih samouprava i devastiranim područjima.
- Realizacija mera prati se 12 meseci.

6. Mera subvencija za samozapošljavanje

Podrška samozapošljavanju obuhvata stručnu pomoć i sredstva u vidu subvencije za samozapošljavanje.

Subvencija za samozapošljavanje namenjena je nezaposlenima koji se vode na evidenciji NSZ i imaju završenu obuku za razvoj preduzetništva.

Subvencija za samozapošljavanje dodeljuje se nezaposlenom licu u jednokratnom iznosu od 380.000,00 dinara po korisniku, odnosno od 420.000,00 dinara po korisniku u slučaju samozapošljavanja osoba sa invaliditetom, radi osnivanja radnje, zadruge, ili drugog oblika preduzetništva, kao i za osnivanje privrednog društva ukoliko osnivač zasniva u njemu radni odnos.

Prednost za uključivanje u mero imaju žene.

Odobravanje subvencije za samozapošljavanje određuje se na osnovu ocene biznis plana i pripadnosti kategoriji teže zapošljivih lica. Realizacija programa prati se 12 meseci.

7. Mera javni radovi na kojima se angažuju osobe sa invaliditetom

Javni radovi na kojima se angažuju osobe sa invaliditetom mogu se organizovati u oblasti socijalne zaštite i humanitarnog rada, održavanja i obnavljanja javne infrastrukture, održavanja i obnavljanja javne infrastrukture, održavanja i zaštite životne sredine i prirode i kulture i to za radno angažovanje najmanje tri nezaposlene osobe sa invaliditetom.

Poslodavac koji sprovodi javne radove zaključuje sa nezaposlenim ugovor o radnom angažovanju u skladu sa propisima o radu i javnim konkursom. Sredstva namenjena za organizovanje javnih radova koriste se za:

1) isplatu naknade za obavljen posao licima angažovanim na javnim radovima po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima u visini do 30.000,00 dinara na mesečnom nivou za pun fond radnih časova,, odnosno srazmerno vremenu radnog angažovanja na mesečnom nivou, koja se uvećava za pripadajući porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje i koja obuhvata i troškove dolaska i odlaska sa rada;

2) naknadu troškova sprovođenja javnih radova jednokratno poslodavcu, u svim oblastima sprovođenja, u visini od:

- 1.000,00 dinara po licu za javne radove koji traju 1 mesec;
- 1.500,00 dinara po licu za javne radove koji traju 2 meseca;
- 2.000,00 dinara po licu za javne radove koji traju 3 i 4 meseca;

3) naknadu troškova obuke (u jednokratnom iznosu od 1.000,00 dinara po angažovanom licu koje je završilo obuku), koja se u zavisnosti od vrste i složenosti poslova može organizovati

po internom programu poslodavca izvođača javnog rada ili programu obrazovne ustanove. Po završetku obuke licu se izdaje interna potvrda o stećenim kompetencijama ili javno priznata isprava ukoliko je obuku realizovao javno priznati organizator aktivnosti obrazovanja odraslih. Pravo učestvovanja u postupku organizovanja javnih radova imaju organi jedinica lokalne samouprave, javne ustanove i javna preduzeća, privredna društva, preduzetnici, zadruge i udruženja.

VII. SREDSTVA ZA REALIZACIJU MERA

Sredstva za realizaciju mera aktivne politike zapošljavanja predviđenih LAPZ za period od 2025-2026. godine, planirana su u budžetu opštine i to Odlukom o budžetu Opštine Sjenica za 2025. godinu sa projekcijama za 2026, planirana su sredstva za mere u iznosu od 5.000.000,00 dinara.

Mere aktivne politike zapošljavanja realizuje Opštinska uprava Opštine Sjenica, Lokalni savet za zapošljavanje Opštine Sjenica, u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje i ostalim ustanovama, organizacijama i udruženjima iz oblasti zapošljavanja.

Republičkim Akcionim planom za period od 2025 do 2026. godine za sprovođenje Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji, predviđa se nastavak odobravanja učešća u finansiranju mera aktivne politike zapošljavanja predviđenih lokalnim planskim dokumentom u oblasti zapošljavanja. S tim u vezi, jedinica lokalne samouprave koja obezbeđuje više od polovine sredstava potrebnih za finansiranje određene mere politike zapošljavanja, može preko nadležne filijale NSZ, podneti Ministarstvu nadležnom za poslove zapošljavanja, Zahtev za učešće u finansiranju određenih mera aktivne politike zapošljavanja predviđenih LAPZ-om.

Za realizaciju mera u opštini Sjenica u jednom delu potrebno je sufinsaniranje od strane Republike Srbije. Opština Sjenica planira sufinsaniranje sa opredeljenim sredstvima - 50% vrednosti sredstava, a ostatak sredstava u istom iznosu potrebno je obezbediti iz budžeta Republike Srbije, preko Nacionalne službe za zapošljavanje.

Opština Sjenica će se za period 2025-2026. godine, opredeljivati za mere u skladu sa raspisanim konkursima od strane NSZ-a, mišljenjem LSZ-a i Planom budžeta opštine za navedeni period.

Shodno gore navedenom, opština Sjenica se za tekuću 2025.godinu sa sredstvima iz budžeta u iznosu od 2.500.000,00 dinara opredeljuje za realizaciju mre:

- Mera stručne prakse.

VIII. NOSIOCI POSLOVA, PRAĆENJE I OCENA EFEKATA LAPZ-a

U cilju implementacije LAPZ-a, sprovođenja LAPZ-a omogućice da se na efikasan način koriste postojeći organizacioni kapaciteti.

U okviru lokalnih struktura razlikuju se strukture upravljanja i operativne strukture za primenu LAPZ-a.

1. **Strukture upravljanja** predstavljaju Vijeće opštine Sjenica i Lokalni savet za zapošljavanje opštine Sjenica.

Vijeće opštine Sjenica:

- razmatra i odlučuje o usvajanju LAPZ-a,
- donosi odluku o budžetskim sredstvima za realizaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom.
- razmatra i odlučuje o implementaciji LAPZ-a.

U Savetu su zastupljeni predstavnici lokalne samouprave i opštinske uprave, kao i Nacionalne službe za zapošljavanje-filijala Prijepolje.

Lokalni savet za zapošljavanje:

- inicira i koordinira proces izrade lokalne politike zapošljavanja,
- učestvuje u izradi LAPZ-a i pojedinačnih projekata u saglasnosti sa LAPZ-om i Akcionim planom zapošljavanja,
- prati ostvarivanje LAPZ-a,
- daje mišljenja o pitanjima iz svoje nadležnosti i o njima obaveštava organe opštine,
- koordinira i podstiče ostvarivanje međuopštinske saradnje koja se odnosi na realizaciju politike zapošljavanja i o tome obaveštava organe Opštine.

2. **Operativne strukture** za primenu LAPZ-a predstavljaju svi relevantni akteri u lokalnoj zajednici, koji mogu da doprinesu realizaciji aktivnosti predviđenih akcionim planom na profesionalan, efikasan i transparentan način. Operativne strukture za izradu i implementaciju LAPZ-a čine Odeljenje za poljoprivredu, lokalno ekonomski razvoj i lokalnu poresku administraciju, Odeljenje za budžet i finansije i Nacionalna služba za zapošljavanje - ispostava Sjenica.

Mreža operativne strukture otvorena je za sve institucije, organizacije i pojedince u cilju podsticanja pluraliteta pružalaca usluga i uvećavanja broja aktera koji deluju na polju realizacije politike zapošljavanja.

Stavljanjem u funkciju većeg broja institucija i organizacija, kao dela operativne strukture, stvara se mogućnost jačanja regionalnih i međuopštinskih veza, kao i mogućnost da postojeći resursi budu racionalno iskorišćeni i dostupni što većem broju nezaposlenih.

Aktivnosti na jačanju saradnje i uključivanje novih aktera za sprovođenje LAPZ-a su trajan strateški zadatak.

Cilj monitoringa i evaluacije LAPZ-a je sistematično i redovno prikupljanje podataka, praćenje procesa implementacije strateških ciljeva i zadataka i procena uspešnosti realizacije ovog strateškog dokumenta, a u svrhu poboljšanja efikasnosti i uspešnosti LAPZ-a, ali i predlaganja izmena na osnovu izveštaja o realizovanim aktivnostima.

OPŠTINSKO VEĆE OPŠTINE SJENICA
Broj: 06-4/2025-1; Datum: 26. februar 2025. godine

Predsednik Opštinskog veća
Munib Mujagić

Na osnovu člana 46. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, broj 129/2007, 83/2014 – dr.zakon, 101/2016 – dr.zakon, 47/2018 i 111/2021 – dr.zakon), člana 76. Statuta opštine Sjenica („Opštinski službeni glasnik Sjenica“, broj 2/2019, 7/2019),) i 66. i 47a. Poslovnika Opštinskog veća opštine Sjenica („Opštinski službeni glasnik Sjenica“ , broj 3/2009), Opštinsko veće opštine Sjenica, na sednici održanoj 26. februara 2025.godine, donosi

Z A K L J U Č A K

Opštinsko veće opštine Sjenica usvaja Lokalni akcioni plan zapošljavanja opštine Sjenica za 2025-2026. godinu u svemu kao u predloženom tekstu.

Prilog ovog Zaključka je Lokalni akcioni plan zapošljavanja opštine Sjenica za 2025-2026. godinu, broj 022-47 od 26. februar 2025. godine, podnet od strane načelnika Opštinske uprave opštine Sjenica.

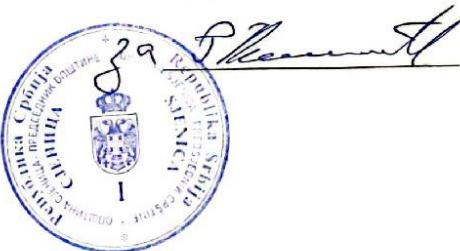
Odluku dostaviti:

- Kabinetu predsednika opštine,
- Odeljenju za privredu i razvoj,
- Primerak uz materijal sa sednice.

OPŠTINSKO VEĆE OPŠTINE SJENICA

Broj: 06-4/2025-1; Datum: 26. februar 2025. godine

Predsednik Opštinskog veća,
Munib Mujagić, dipl.ing.arhitekture

Општински службени ГЛАСНИК СЈЕНИЦА
Općinski službeni GLASNIK SJENICA

Издавач: Општина Сјеница, Скупштина општине Сјеница, Змаја од Босне бр. 1, 36310 Сјеница
Izdavač: Općina Sjenica, Skupština općine Sjenica, Zmaja od Bosne br. 1, 36310 Sjenica

Уређује: Општинска управа Сјеница, Одељење за послове органа општине, општу управу и заједничке послове
Uređuje: Općinska uprava Sjenica, Odeljenje za poslove organa opštine, opštu upravu i zajedničke poslove

За издавача: Милош Петровић
Za izdavača: Miloš Petrović

За уредника: Марија Петаковић
Za urednika: Marija Petaković

Тел. (020)741-278, 741-071
Tel. (020)741-278, 741-071

Факс. (020)741-288
Fax. (020)741-288

Жиро рачун: 840-63640-07
Žiro račun: 840-63640-07

Штампа: Општинска управа Сјеница
Stampa: Općinska uprava Sjenica